

Sygn. akt **II AKa 28/14**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 marca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, II Wydział Karny w składzie:

Przewodnicząca:	SSA Bogumiła Metecka-Draus (spr.)
Sędziowie:	SA Piotr Brodniak SA Stanisław Stankiewicz
Protokolant:	st. sekr. sądowy Jorella Atraszkiewicz

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Jerzego Masierowskiego

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2014 r. sprawy

P. G.

oskarżonego z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 18 listopada 2013 r., sygn. akt III K 55/13

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, uznając apelację obrońcy oskarżonego za oczywiście bezzasadną,

II. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym.

Piotr Brodniak Bogumiła Metecka-Draus Stanisław Stankiewicz

sygn. akt II AKa 28/14

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim, oskarżył P. G. o to, że:

I. w dniu 26 czerwca 2012 roku około godziny 21.00. na Osiedlu (...) przy bloku nr (...) w S., działając w zamiarze ewentualnym, zabił A. K. w ten sposób, że przewrócił pokrzywdzonego na ziemię, a następnie skakał wielokrotnie po twarzy, w wyniku czego wymieniony doznał sińców powiek obu gałek ocznych przechodzących z prawej na lewą stronę połączonych z rozległymi otarciami po stronie prawej, rany tłuczonej w obrębie powieki górnej oka prawego, rany tłuczonej w okolicy grzbietu nosa, zasinień na obu policzkach z odwzorowaniem protektora od butów, rozległego podbiegnięcia przechodzącego w okolicę warg, wewnątrz w tych

samych okolicach podbiegnięcia błony śluzowej, rany tłuczonej wargi górnej i dolnej, wieloodłamowego złamania kości szczęki typu Le'Forta, wieloodłamowych złamań kości nosowych, złamania kości jarzmowej po stronie prawej, rozległego podbiegnięcia w okolicy potylicznej, co doprowadziło do zachłyśnięcia się treścią krwistą z opisanych złamań szczęki, powodując tym zgon pokrzywdzonego, działając tym na jego szkodę,

tj. o przestępstwo z art.148 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, wyrokiem z dnia 18 listopada 2013 r. (sygn. akt

III K 55/13) oskarżonego P. G. uznał za winnego tego, że w dniu

26 czerwca 2012 roku około godziny 21.00. na Osiedlu (...) przy bloku nr (...)

w S., działając w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia A. K. dokonał jego zabójstwa w ten sposób, że przewrócił go na ziemię, a następnie skakał wielokrotnie po jego twarzy i szyi, w wyniku czego pokrzywdzony doznał sińców powiek obu gałek ocznych przechodzących z prawej na lewą stronę połączonych z rozległymi otarciami po stronie prawej, rany tłuczonej

w obrębie powieki górnej oka prawego, rany tłuczonej w okolicy grzbietu nosa, zasinień na obu policzkach z odwzorowaniem protektora od butów, rozległego podbiegnięcia przechodzącego w okolicę warg, wewnątrz w tych samych okolicach podbiegnięcia błony śluzowej, rany tłuczonej wargi górnej i dolnej, wieloodłamowego złamania kości szczęki typu Le'Forta, wieloodłamowych złamań kości nosowych, złamania kości jarzmowej po stronie prawej, rozległego podbiegnięcia w okolicy potylicznej, a w wyniku ucisku stopą na zatokę tętnicy szyjnej spowodował odruchowe zatrzymanie czynności serca A. K. i jego zgon, tj. dokonania przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. i za to na podstawie art.148 § 1 k.k. wymierzył mu karę 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł od oskarżonego P. G. na rzecz T. W. 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia.

Na podstawie art. 62 k.k. orzekł, że oskarżony P. G. karę pozbawienia wolności winien odbywać w zakładzie karnym prowadzącym terapię dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i alkoholu.

Na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności zaliczył okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności od dnia 5 lipca 2012 roku.

Zwolnił oskarżonego w całości od ponoszenia kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od tego wyroku wniosła obrońca oskarżonego zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku i mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnych ustaleniach faktycznych dotyczących strony podmiotowej czynu oskarżonego i niesłusznym przyjęciu, że oskarżony działał umyślnie z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia A. K., podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że działanie oskarżonego nosiło cechy nieumyślności i nie zostało udowodnione, że oskarżony skacząc pokrzywdzonemu po twarzy miał świadomość zabicia człowieka oraz godził się na możliwość zaistnienia najcięższego skutku, jakim była śmierć pokrzywdzonego A. K., podczas gdy swobodna, prawidłowa, kompleksowa oraz obiektywna i wnikliwa ocena całości materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie przy uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego winna skutkować uznaniem, że P. S. dopuścił się wyłącznie przestępstwa z art. 156 § 3 k.k.

2. obrazę przepisów prawa procesowego, polegającą na dokonaniu całkowicie dowolnej, bez wymaganej zasady obiektywizmu ocenie materiału dowodowego

i pominięciu okoliczności oraz dowodów przemawiających za odmienną wersją

w zakresie przebiegu szarpaniny oskarżonego z pokrzywdzonym i uznaniu, że „gdyby oskarżony został kilka razy rzucony przez pokrzywdzonego o ziemię, to niewątpliwie P. G. miałby dużo większe obrażenia ciała”, dokonanie jej sprzecznie z treścią opinii biegłej D. D. i biegłego S. M., którzy wskazali na obrażenia u oskarżonego polegające na otarciach naskórka

w okolicach kolanowych obu kolan i na szczycie łokcia lewego, jako typowych dla urazów biernych i powstałych przy wielokrotnych upadkach na twardą szorstką powierzchnię;

3. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 148 § 1 k.k. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że oskarżony P. G. dopuścił się zbrodni zabójstwa, podczas gdy oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona przestępstwa z art. 156 § 3 k.k.

Z ostrożności procesowej zarzuciła:

4. rażącą niewspółmierność kary polegającą na wymierzeniu kary 15 lat pozbawienia wolności w sytuacji, gdy kara ta nie uwzględnia w sposób właściwy okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości oskarżonego

W związku z zarzutami wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zmianę kwalifikacji prawnej czynu zarzucanego oskarżonemu z art. 148 § 1 k.k. na czyn z art. 156 § 3 k.k. oraz wymierzenie oskarżonemu na podstawie tych przepisów łagodnej kary pozbawienia wolności w granicach dolnego ustawowego zagrożenia;

ewentualnie

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny nie podzielił poglądu skarżącej, że czyn oskarżonego stanowi przestępstwo z art. 156 § 3 k.k., nie zaś z art. 148 § 1 k.k. Zgromadzony bowiem

w sprawie materiał dowodowy pozwolił Sądowi Okręgowemu na dokonanie ustaleń faktycznych, skutkujących przyjęciem działania oskarżonego w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia A. K.. Lektura pisemnych motywów dowodzi, iż Sąd pierwszej instancji przeprowadził wnikliwą analizę zachowania oskarżonego i o istnieniu oraz postaci zamiaru zabójstwa wnioskował przy uwzględnieniu, że oskarżony działał z dużą siłą – o czym świadczą obrażenia pokrzywdzonego, a przede wszystkim według biegłego M. P. (1) załamanie kości szczęki Le'Forta, duża liczba ciosów – wielokrotne, miażdżące twarz skakanie obutymi nogami po głowie i szyi silnie nietrzeźwego pokrzywdzonego, a zatem w miejsca newralgiczne dla życia człowieka. Słusznie też Sąd orzekający zwrócił uwagę na fakt, że P. G. oddalił się z miejsca zdarzenia, nie próbując udzielić pokrzywdzonemu pomocy, co przekonuje, że przewidywał iż czynem swoim spowodował jego śmierć bo nie podjął żadnych czynności by zapobiec takiemu skutkowi. Jego dalsze działania były nastawione wyłącznie na to, by uniknąć rozpoznania i zniszczyć obciążające go dowody. Przechodząc obok świadków Ł. i P. K. założył kaptur na głowę, potem pozbył się części garderoby, wyrzucając buty i bluzę, które miał na sobie w chwili zajścia a spodnie wyprał. Nie ma bowiem wątpliwości przy ustalonym sposobie działania oskarżonego, że te części jego ubioru nosiły ślady krwi pokrzywdzonego. Nie można zgodzić się ze stwierdzeniem obrońcy, iż oskarżony G. „naskoczył” na twarz pokrzywdzonego. Zeznania świadka M. P. (2) dowodnie świadczą o tym, że P. G. wielokrotnie skakał po pokrzywdzonym, patrząc na dół pod nogi. Z jej zeznań wynikało, że „...skakał tak, jak czasami się ugniata puszeki...” (k. 13 v. i k. 125 v.). Relacja świadka M. P. (2) wsparta protokołem oględzin (k. 16 a - 19) nie pozostawia wątpliwości, że oskarżony wielokrotnie, celując ciosy nóg na głowę i szyję skakał po pokrzywdzonym. Odbicia protektorów butów oskarżonego na twarzy A. K. (k. 432) świadczą o wielości i dużej sile ciosów, co jak słusznie przyjął Sąd orzekający, prowadzi do uznania, że oskarżony przewidywał możliwość spowodowania śmierci pokrzywdzonego i na taki skutek się godził. W tych warunkach należało przyjąć, iż zgromadzone dowody pozwalały Sądowi Okręgowemu na dokonanie ustaleń faktycznych, skutkujących przyjęciem działania oskarżonego w zamiarze ewentualnym pozbawienia życia A. K.. Nie można zgodzić się z twierdzeniem apelacji, że w sprawie zaistniały kontrowersje co do przyczyny zgonu A. K., które skarżąca wywodzi w oparciu

o wypowiedź biegłej D. D. odnoszącą się do stanu nietrzeźwości pokrzywdzonego, a co jej zdaniem mogło mieć wpływ na jego zejście śmiertelne. Kwestia ta bowiem nie została przez Sąd orzekający pominięta. Po pierwsze celnie ten Sąd zauważył, że zadaniem biegłej D. D., była ocena obrażeń ciała i mechanizmu ich powstania u oskarżonego G., a nie pokrzywdzonego, a co za tym idzie nie zapoznała się ona z zebranymi dowodami dotyczącymi jego obrażeń. Stąd pogląd biegłej, co sama przyznała, opierał się na jej doświadczeniach w zakresie badań ofiar wypadków drogowych. Po wtóre, Sąd meriti dysponując opinią biegłego M. P. (1) w zakresie obrażeń ciała oraz mechanizmu ich powstania, jak i przyczyny śmierci A. K., przeprowadził także dowód z opinii biegłych z Zakładu Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w P.. Biegli ci, opierając się głównie na dokumentacji fotograficznej, stwierdzili rozległe obrażenia bocznej prawej powierzchni szyi pokrzywdzonego, czego wcześniej nie dostrzegł biegły P., i wskazując na ten fakt uznali, iż przyczyną zgonu pokrzywdzonego był ucisk na zatokę szyjną, z czym zgodził się również biegły P. przyznając, iż istotnie przeoczył obrażenia bocznej prawej powierzchni szyi pokrzywdzonego. Sąd rozstrzygający dokonał rzetelnej analizy obu opinii o czym świadczą wywody zawarte na karcie 22-24 uzasadnienia i słusznie skonstatował, iż opinie zarówno biegłego M. P. (1), jak i biegłych z ZMS Uniwersytetu Medycznego w P. są zbieżne co do tego, że niezależnie od wskazanej przyczyny zgonu, istnieje bezpośredni związek przyczynowy pomiędzy działaniem oskarżonego, a zgonem A. K. i bez wątplenia to działanie doprowadziło do śmierci pokrzywdzonego. W uzasadnieniu wyroku sporządzonym z dużą starannością i dbałością o uwzględnienie i szczegółowe odniesienie się do wszystkich, istotnych w sprawie okoliczności, Sąd meriti poddał wnikliwej analizie logicznej zebrane dowody, w sposób zgodny ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd rozstrzygający miał na uwadze również i to, że oskarżony doznał obrażeń podczas zdarzenia będącego przedmiotem osądu i słusznie uznał, że powstały one na skutek szarpania się obu mężczyzn. Wnioski ocenne tego Sądu wyprowadzone zostały z całokształtu okoliczności ujawnionych podczas przewodu sądowego (art. 410 k.p.k.), zgodnie z dyrektywami prawdy (art. 2 § 2 k.p.k.) i bezstronności (art. 4 k.p.k.), a tym samym wbrew temu, co twierdzi apelująca, nie wykraczają one poza granice oceny zakreślonej dyspozycją art. 7 k.p.k.. Ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd rozstrzygający była zarówno swobodna, jak i wszechstronna, z poszanowaniem reguł określonych w art. 7 k.p.k., a więc legitymuje się z godnością z tym, co wynikało z prawidłowo przeprowadzonych dowodów, ocenionych wedle zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Skoro ustalenia faktyczne zostały poczynione na prawidłowej, nie budzącej zastrzeżeń ocenie dowodów to podniesiony przez obrońcę zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, okazał się chybiony.

Wbrew odmiennym twierdzeniom obrońcy wymierzonej oskarżonemu kary 15 lat pozbawienia wolności nie można uznać za rażąco surową art. 438 pkt 4 k.p.k. Sąd pierwszej instancji orzekając o karze, uwzględnił bowiem te okoliczności, które mają znaczenie dla wymiaru kary dostrzegając istniejące po stronie oskarżonego okoliczności przemawiające na jego korzyść, jak młody wiek oraz pozytywną opinię środowiskową, jak również szereg istniejących po stronie oskarżonego okoliczności obciążających, wymienionych przez Sąd Okręgowy jak: wysoki stopień szkodliwości przypisanego mu czynu, działanie pod wpływem alkoholu, uprzednia karalność oraz fakt, że przypisanego mu czynu oskarżony dopuścił się w okresie próby warunkowego zawieszenia kary pozbawienia wolności. Wymienione okoliczności nakazują uznać wymierzoną mu karę pozbawienia wolności za właściwą ukształtowaną. Tak wymierzona kara spełnia wymogi zakreślone dyrektywami przepisu art. 53 k.k. oraz szczególnie-prewencyjne i winna uzmysłowić oskarżonemu naganność swojego postępowania oraz skłonić go do zmiany postawy w kierunku przestrzegania ustanowionego porządku prawnego.

Zważywszy na fakt, że oskarżony odbywa długoterminową karę pozbawienia wolności i nie posiada żadnego majątku należało go zwolnić od ponoszenia kosztów sądowych związanych z postępowaniem odwoławczym w myśl art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 Ustawy o opłaty w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973 r.